

Međunarodni sud za krivično
gonjenje osoba odgovornih za teška
kršenja međunarodnog
humanitarnog prava počinjena na
teritoriji bivše Jugoslavije od 1991.
godine

Predmet br. IT-95-5/18-T
Datum: 9. januar 2012.
Original: engleski

PRED PRETRESNIM VIJEĆEM

U sastavu: sudija O-Gon Kwon, predsjedavajući
sudija Howard Morrison
sudija Melville Baird
sudija Flavia Lattanzi, rezervni sudija

Sekretar: g. John Hocking

Odluka od: 9. januara 2012. godine

TUŽILAC

protiv

RADOVANA KARADŽIĆA

JAVNO

**ODLUKA PO ZAHTJEVU OPTUŽENOG ZA PRIHVATANJE DOKUMENATA
RELEVANTNIH ZA SVJEDOKE KDZ490 I KDZ492 BEZ POSREDSTVA SVJEDOKA**

Tužilaštvo

g. Alan Tieger
gđa Hildegard Uertz-Retzlaff

Optuženi

g. Radovan Karadžić

Branilac u pripravnosti

g. Richard Harvey

OVO PRETRESNO VIJEĆE Međunarodnog suda za krivično gonjenje osoba odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine (dalje u tekstu: Međunarodni sud) i rješava po "Zahtjevu za prihvatanje dokumenata relevantnih za svjedoke KDZ490 i KDZ492 bez posredstva svjedoka", koji je optuženi podnio 8. novembra 2011. godine (dalje u tekstu: Zahtjev) i ovim donosi svoju odluku.

I. Argumenti strana u postupku

1. Zahtjevom optuženi traži da se deset izvoda iz transkripata prethodnih svjedočenja svjedoka KDZ490 i KDZ492 (dalje u tekstu: Svjedoci) u drugim predmetima pred Međunarodnim sudom (dalje u tekstu: Izvodi), uvrste u spis bez posredstva svjedoka na osnovu pravila 89(C) Pravilnika o postupku i dokazima Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Pravilnik).¹ Optuženi dodaje da prihvatanje Izvoda bez posredstva svjedoka predstavlja izuzetnu mjeru koja je valjana i u ovom predmetu opravdana zbog neadekvatnosti vremena koje je Vijeće dodijelilo za vođenje unakrsnog ispitivanja svjedoka i shodno tome, nemogućnosti optuženog da obradi informacije koje pominju Izvodi.² Optuženi dalje tvrdi da će, u slučaju da Vijeće odbije njegov zahtjev, tražiti da Svjedoke pozove u okviru svojeg izvođenja dokaza i da Izvode podnese na osnovu pravila 92ter, što bi bio manje efikasan put.³

2. Dana 22. novembra 2011. godine, tužilaštvo je podnijelo "Odgovor tužilaštva na 'Zahtjev za prihvatanje dokumenata relevantnih za svjedoke KDZ490 i KDZ492 bez posredstva svjedoka'" (dalje u tekstu: Odgovor), u kome kaže da Zahtjev treba da bude odbijen, tvrdeći da transkripti prethodnih svjedočenja ne mogu biti uvršteni u spis bez posredstva svjedoka na osnovu pravila 89(C).⁴ Tužilaštvo takođe tvrdi da je zahtjev optuženog zasnovan na tvrdnji da mu Vijeće nije dodijelilo adekvatno vrijeme da Svjedoke unakrsno ispita. Međutim, u oba slučaja, Vijeće je već odbilo argumentaciju optuženog, odlučivši da je dodijeljeno vrijeme dovoljno.⁵ Konačno, tužilaštvo tvrdi da je optuženi u okviru unakrsnog ispitivanja Svjedoka imao mogućnost da pokrene opšta

---

¹ Zahtjev, par. 1; povjerljivi Dodatak A. Izvodi nose sljedeće brojeve na osnovu pravila 65ter: 1D4511, 23470, i 23471. U povjerljivom Dodatku A Zahtjeva, optuženi daje kratak opis svakog predloženog izvoda, njegove relevantnosti i dokazne vrijednosti, i kako se uklapa u predmet.

² Zahtjev, par. 3.

³ Zahtjev, par. 4.

⁴ Odgovor, par. 1-2, 5.

⁵ Odgovor, par. 3.

pitanja koja su tema Izvoda i da je on to u većini slučajeva i učinio, ali se nije odlučio da se konkretno nadoveže na sadržaj Izvoda.⁶

II. Mjerodavno pravo

3. Pravilo 89 Pravilnika u relevantnom dijelu predviđa:

(C) Vijeće može prihvatiti bilo koji relevantan dokaz za koji smatra da ima dokaznu vrijednost.

(D) Vijeće može izuzeti dokaz ako treba da se osigura pravično suđenje znatno preteže nad njihovom dokaznom vrijednošću.

(E) Vijeće može zahtijevati potvrdu autentičnosti dokaznog materijala pribavljenog izvan suda.

4. Vijeće podsjeća, kao što je navelo u prethodnim odlukama, da je prihvatanje dokaza bez posredstva svjedoka praksa prihvaćena u sudskoj praksi Međunarodnog suda.⁷ Dokazi se mogu uvrstiti u spis bez posredstva svjedoka ukoliko se ocijeni da ispunjavaju uslove iz pravila 89 da su relevantni, da imaju dokaznu vrijednost i da sadrže dovoljne pokazatelje autentičnosti.⁸ I kad su ovi uslovi ispunjeni, Vijeće zadržava diskreciona ovlaštenja vezana za prihvatanje dokaza, uključujući primjenu pravila 89(D).⁹

5. Vijeće takođe podsjeća na svoj "Nalog u vezi s procedurom za vođenje sudskog postupka", izdat 8. oktobra 2009. godine (dalje u tekstu: Nalog o proceduri), koji u odnosu na svaki zahtjev za prihvatanje dokaza bez posredstva svjedoka kaže:

Strana koja zatraži prihvatanje dokaza bez posredstva svjedoka u zahtjevu će: i) dati kratak opis dokumenta za koji traži da bude uvršten u spis; ii) jasno naznačiti relevantnost i dokaznu vrijednost svakog dokumenta; iii) objasniti kako se taj dokument uklapa u tezu te strane, i iv) navesti pokazatelje autentičnosti tog dokumenta.¹⁰

⁶ Odgovor, par. 4.

⁷ V. Odluka po prvom zahtjevu tužilaštva za prihvatanje dokaznih predmeta bez posredstva svjedoka, 13. april 2010. godine (dalje u tekstu: Prva odluka), par. 5 (izvori izostavljeni); Odluka po zahtjevu tužilaštva da se dokumentacija sa sjednica Skupštine Republike Srpske prihvate bez posredstva svjedoka, 22. juli 2010. godine, par. 4; Odluka po zahtjevu tužilaštva za prihvatanje dokaznog predmeta bez posredstva svjedoka nakon svjedočenja majora Thomasa, 28. oktobar 2010. godine (dalje u tekstu: Odluka o prihvatanju dokaza bez posredstva svjedoka u vezi sa svjedokom Thomasom), par. 7; Odluka po zahtjevu tužilaštva za prihvatanje 68 dokumenata Sarajevsko-romanijskog korpusa bez posredstva svjedoka, 16. juni 2011. godine, par. 5.

⁸ Pravilo 89(C), (E).

III. Diskusija

6. Vijeće podsjeća da, mada nema potrebe da dokazi u svakoj situaciji budu uvedeni posredstvom svjedoka, i iako može biti slučajeva kada oni mogu biti prihvaćeni bez posredstva svjedoka ukoliko se ispune određeni uslovi, najprimjerenija je metoda prihvatanja dokumenta ili nekog drugog dokaza putem svjedoka koji može o njemu da govori i da u vezi s tim odgovara na pitanja.¹¹ Prihvatanje bez posredstva svjedoka je mehanizam koji treba koristiti samo izuzetno pošto on obično ne omogućava valjano smještanje u kontekst dokaza o kojima se radi. Štaviše, mada nema izričitih ograničenja na prihvatanje bez posredstva svjedoka dokumenata koji ispunjavaju uslove iz pravila 89(C) Pravilnika, Vijeće smatra da transkripti prethodnih svjedočenja predstavljaju posebnu kategoriju dokumentarnih dokaza i da je njihovo prihvatanje regulisano specijalnim pravilima od *92bis* od *92quinquies* Pravilnika.¹² Shodno tome, transkripti prethodnih svjedočenja pred Međunarodnim sudom treba da budu podnijeti na osnovu jednog od tih pravila i stoga se ne mogu prihvatiti na osnovu opšteg pravila za prihvatanje dokaza, to jest pravila 89(C). Pravila *92bis*, *ter*, *quater* i *quinquies* bi inače postala nepotrebna. Stoga, Vijeće neće ulaziti u diskusiju o samom sadržaju Izvoda. Dovoljno je reći da, po mišljenju Vijeća, imajući u vidu prirodu Izvoda, njihovo prihvatanje bez posredstva svjedoka nije primjereno.

7. U odnosu na tvrdnju optuženog da bi prihvatanje Izvoda bez posredstva svjedoka izuzetno bilo opravdano u ovom predmetu imajući u vidu neadekvatno vrijeme odobreno optuženom od strane Vijeća za unakrsno ispitivanje Svjedoka,¹³ Vijeće se uvjerilo da je odobreno vrijeme adekvatno i, shodno tome, dovoljno da omogućí detaljno unakrsno ispitivanje Svjedoka.¹⁴ Odluka optuženog da značajni dio vremena posveti temama koje možda nemaju veliki značaj za njegovu odbranu¹⁵ ne može se uzeti u obzir kao izuzetna okolnost koja opravdava prihvatanje Izvoda na

---

⁹ Prva odluka, par. 5.

¹⁰ Nalog o proceduri, Dodatak A, dio VII, par. R.

¹¹ Prva odluka, par. 9.

¹² Pravilo *92bis* se bavi prihvatanjem pismenih izjava i transkripata umjesto usmenog svjedočenja, pravilo *92ter* se odnosi na prihvatanje pismenih izjava i transkripata, između ostalog, kada je svjedok prisutan u sudnici i dostupan radi unakrsnog ispitivanja; pravilo *92quater* se odnosi na prihvatanje pismenih izjava ili transkripata osoba koje nisu dostupne; a pravilo *92quinquies* se odnosi na prihvatanje izjava i transkripata osoba koje su izložene neprimjerenom uticaju.

¹³ Zahtjev, par. 3.

¹⁴ Vijeće je optuženom odobrilo 3,5 sati za unakrsno ispitivanje KDZ490 i 4,5 sati za unakrsno ispitivanje KDZ492.

¹⁵ V. T. 20225 (20. oktobar 2011.) (zatvorena sjednica) u odnosu na svjedočenje KDZ490. V. takođe T. 20148 (19. oktobar 2011.) (zatvorena sjednica) u odnosu na svjedočenje KDZ492.

Prijevod

osnovu pravila 89(C) Pravilnika. Po mišljenju Vijeća, optuženi nije pokazao valjani razlog za svoj zahtjev.

8. Pored toga, Vijeće podsjeća na svoj zaključak iz prethodnih odluka da, mada se može činiti da prihvatanje dokaza bez posredstva svjedoka štedi vrijeme u sudnici, ono u stvari može produžiti postupak zbog same količine dokaznih predmeta koji se na taj način prihvataju.¹⁶ To posebno vrijedi ukoliko strane u postupku usvoje kao redovnu praksu da zahtjeve za prihvatanje dokaza bez posredstva svjedoka nadovezuju na određene svjedoke i te svjedoke koriste kao izgovor kada im istekne vrijeme ili kao dodatno sredstvo za prihvatanje još više dokumenata.¹⁷

III. Dispozitiv

9. Shodno tome, Vijeće, na osnovu pravila 89(C) Pravilnika, ovim **ODBIJA** Zahtjev.

Sastavljeno na engleskom i francuskom, pri čemu je mjerodavna verzija na engleskom jeziku.

/potpis na originalu/
sudija O-Gon Kwon,
predsjedavajući

Dana 9. januara 2012. godine
U Haagu,
Nizozemska

[pečat Međunarodnog suda]

¹⁶ V. Odluka o prihvatanju dokaza bez posredstva svjedoka u vezi sa svjedokom Thomasom, par. 11.

¹⁷ V. Odluka po zahtjevu tužilaštva za prihvatanje dokaza bez posredstva svjedoka koji se odnosi na svjedokinju Dorotheu Hanson, 27. juni 2011. godine, par. 16.